Dziennik Urzędowy

ces. i król. Komendy obwodowej w Biłgoraju.

№ II.

wydany i rozesłany 1. lutego 1916.

Prenumerata kwartalna 3 kor.

Treść: 1. Ewidencya zwłok zmarłych członków armii. — 2. Pozwolenia na noszenie broni i amunicy. — 3. Wykonywanie polowania. — 4. Ochrona zwierząt rolniczych. — 5. Wystawianie zwłok w kościołach. — 6. Nagrody za wskazanie miejsc ukrycia przedmiotów wojskowych. — 7. Przepisy w celu zapobieżenia pożarom. — 8. Zakaz wykupywania towarów poza placem targowym. — 9. Stawianie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwom publicznym. — 10. Wiadomości o jeńcach wojennych. — 11. Dziennik urzędowy wykonywanie zarządzeń. — 12. Kontrola wag i miar. — 13. Obrót towarów w obrębie obszarów okupowanych. — 14. Fałszywe pogłoski o robotnikach cywilnych. — 15. Pobór państwowego podatku od przemysłów na rok 1916. — 16. Obniżenie najwyższej dziennej porcyi zboża oraz produktów młynarskich i podwyższenie cen mąki. — 17. 1000 Koron nagrody. — 18. Uwolnianie z niewoli jeńców i osób internowanych za pośrednictwem adwokatów i pisarze. — 19. Wydawanie paszportów do podróży do Państwa niemieckiego po odbior krewnych znajdujących się tam na robocie. — 20. Otwarcie ruchu kolejowego na szlaku Bełzec-Chełm. — 21. Wyzysk przez reklamę firmy węgierskiej.

1.

Ewidencya zwłok zmarłych członków armii

Podczas obecnej wojny została znaczna ilość zwłok zmarłych członków armii pochowana na terenie operacyjnym przez księży cywilnych a te wypadki śmierci wciągnięto do metryk cywilnych.

Celem ewidencyi przy armii oraz w interesie pozostałych rodzin, upraszam Urzędy parafialne wskutek reskryptu c. i k. Wojskowego Jeneral-Gubernatorstwa z dnia 5 listopada 1915 r. L. 6873, aby co do wszystkich w czasie wojny zaszłych wypadków śmierci osób należących do c. i k. Armii, obydwóch obron krajowych, c. k. i w. k. pospolitego ruszenia oraz osób cywilnych do armii przydzielonych, wystawiły ex-offo świadectwa śmierci, o ile się to jeszcze nie stało, i w drodze przełożonego biskupiego konsystorza odesłały je do Apostolskiego polnego wikaryatu, co także i w przyszłości czynić należy,

Równocześnie należy w świadectwach śmierci oznaczyć możliwie jak najdokładniej pułkową przynależność zmarłego.

2.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915.

dotyczące pozwoleń na noszenie broni i amunicyi.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, preniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

Nr. ....

W imieniu Jego Ces. i Król. Wysokości

c. i k.

Naczelnego Wodza armii.

Karta na broń.

Nazwisko: ....

zatrudnienie: ....

religia: .... wiek: ....

miejsce zamieszkania: ....

uprawniony jest do noszenie następujących gatunków broni i amunicyi:

....

....

na czas: ....

na obszar: ....

Kto nosi broń, winien mieć kartę na broń zawsze przy sobie i wykazać się nią na żądanie władzy (§ 5. rozp. Naczelnego Wodza armii z 29 listopada 1915, Nr. 44. Dz. rozp.)

Miejsce na fotografię.

L. S.

C. i k. Komenda obwodowa w

....

.... dnia 191

C. i k. Komendant obwodu.

Potwierdza się, że właściciel karty na broń jest rzeczywiście tą osobą, którą przedstawia fotografia i że fotografię podpisał własnoręcznie wobec komendy wystawiającej.

.... dnia 191

§ 1.

Karta na broń.

Pozwolenie noszenia broni i amunicyi (§ 1, ustęp ostatni rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4 Dz. rozp.) udziela się w formie karty na broń według załączonego wzoru.

§ 2.

Karta na broń łowiecką.

Komenda obwodowa może dla celów polowania zezwolić pewnym, godnym zaufania osobom noszenie potrzebnej do tego broni i należącej do niej amunicyi, jeżeli wykażą, że są uprawnione do polowania; pozwolenie takie wystawia się w formie karty na broń (§ 1); pozwolenie może być każdej chwili cofnięte.

§ 3.

Forma karty na broń.

Karta na broń musi być zaopatrzona fotografią właściciela, wiernie oddającą jego wizerunek i urzędowem potwierdzeniem Komendy obwodowej, że właściciel karty jest rzeczywiście tą osobą, którą przedstawia fotografia.

Właściciel karty na broń winien podpisać fotografię na samym wizerunku atramentem wobec Komendy wystawiającej kartę. Fotografię należy wlepić do karty i wycisnąć na niej pieczęć Komendy w ten sposób, aby pieczęć mieściła się mniej więcej w połowie na papierze karty na broń.

§ 4.

Treść karty na broń.

Karta na broń ważną jest tylko na rodzaj broni i amunicyi oraz na czas i obszar, na które opiewa.

Do wystawienia karty na broń na czas dłuższy jak jeden rok, albo na obszar sięgający na kilka obwodów, potrzebne jest zezwolenie Jeneral-Gubernatorstwa.

§ 5.

Legitymowania się kartą na broń.

Kto nosi broń winien mieć kartę na broń zawsze przy sobie i wykazać sie nią na żądanie władzy.

§ 6.

Postanowienia karne.

Przekroczenia tego rozporządzena—o ile czyn nie podlega § 5. rozporządzenia Naczelnego Wodza armii z 16. lutego 1915, Nr. 4 Dz. rozp.—karane będą przez Komendę obwodową grzywną do tysiąca koron, w razie niemożności ściągnięcia grzywny, aresztem do trzech miesięcy.

§ 7.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Niniejsze rozporządzenie podaje się do publicznej wiadomości z nadmienieniem, że

dotychczas udzielone przez c. i k. Komendę obwodową karty na broń uznaje się z dniem 31. grudnia 1915 jako nieważne.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

3.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915.

o wykonywayniu polowania.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Karty łowieckie.

Do wykonywania polowania potrzebne jest pozwolenie Komendy obwodowej.

Pozwolenia udziela się w formie karty łowieckiej (Załącznik A).

Kartę łowiecką nadaje się tylko osobom zasługującym na zaufanie. Karta ważna jest na oznaczony w niej rok kalendarzowy i na obszar, na który opiewa; karta może być wystawiona na całą jeneralną gubernię.

Myśliwy winien przy wykonywaniu polowania mieć zawsze kartę łowiecką i kartę na broń (rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, Nr. 44. Dz. rozp.) przy sobie i okazać je na żądanie władzy.

§ 2.

Należytości łowieckie.

Za wystawienie karty łowieckiej pobiera się należytość w wysokości dziesięciu koron.

Należytość łowiecka będzie użyta przez Komendę obwodową na cele dobroczynne.

§ 3.

Certyfikaty łowieckie.

Straży leśnej i lasowym organom nadzorczym c. i k. Zarządu Wojskowego wydaje Komenda obwodowa na wniosek obwodowego urzędu lasowego bezpłatnie certyfikaty łowieckie jako legitymacye urzędowe (Załącznik B).

Komenda obwodowa może na wniosek obwodowego urzędu lasowego w wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie wystawić certyfikaty łowieckie także organom straży łowieckiej, ustanowionym przez osoby prywatne, jeżeli udowodniono, że te organa są godne zaufania.

Certyfikat łowiecki zastępuje kartę łowiecką dla obszaru powierzonego nadzorowi właściciela.

§ 4.

Czas ochronny i łowiecki.

Czas ochronny i łowiecki ustanawia się według tabeli załączonej pod C.

Polowanie na zwierzynę w czasie ochronnym jest zabronione.

§ 5.

Postanowinie karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia—o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny—będą karane przez Komendę obwodową grzywną do dwóch tysięcy koron, w razie niemożności ściągnięcia, aresztem do sześciu miesięcy.

§ 6.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przepisy łowieckie wydane dotąd przez Komendy, sprawujące administracyę w c. i k. obszarze okupowanym, uchyla się; wydane dotąd karty łowieckie ważne są do 31. grudnia 1915.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

Załącznik A.

Strona przednia.

C. i k. Komenda obwodowa ....

Nr. ....

Karta łowiecka

ważna na rok kalendarzowy ....
i na obszar ....
Nazwisko: ....
....
zatrudnienie: ....
religia: ....
wiek: ....
miejsce zamieszkania: ....
posiada kartę na broń Nr. ....
c. i k. Komendy obwodowej w ....
Należytość w wosokości 10 Kor. złożono.

.... dnia 191

Własnoręcz. podp. właśc.: C. i k. Komendant obw.:

....

Strona odwrotna.

Myśliwy winien przy wykonywaniu polowania mieć zawsze katę łowiecką i kartę na broń (rozp. Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915, Nr. 44 Dz. rozp.) przy sobie i okazać je na żądanie władzy.

Czas ochronny i łowiecki zwierzyny.

Czas ochronny: ■

Rodzaj zwierzyny	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październ.	Listopad	Grudzień
Łosie	■	■	■	■	■	■	■	■				
Jelenie i daniele	■	■	■	■	■	■	■					
Kozły (rogacze)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zające		■	■	■	■	■	■	■	■			
Jarząbki		■	■	■	■	■	■	■				
Głuszce i cietrzewie	■	■	■ 15		15 ■	■	■	■	■	■	■	■
Kuropatwy	■	■	■	■	■	■	■	■ 15				
Bażanty	■	■	■	■	■	■	■	■ 15				
Przepiórki i dzik. gołęb	■	■	■	■	■	■	■				■	■
Dropie		15 ■	■	■	■	■	■	■ 15				
Ptactwo błotne				15 ■	■	■						
Ptactwo wodne				15 ■	■	■						
Łanie łosiów, jeleni, danieli, kozy (sarny), cielęta, spiczaki, kury głuszców i cietrzewi, ptactwo śpiew	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Załącznik B.

Strona przednia.

C. i k. Komenda obwodowa.........................

Nr.........................

Certyfikat łowiecki.

Nazwisko:.........................

charakter służbowy:.........................

miejsce służbowe:.........................

religia:......................... wiek:.........................

twarz:.........................

włosy:.........................

oczy:.........................

usta:.........................

nos:.........................

szczególne znamiona:.........................

Właściciel jest organem straży leśnej — organem nadzorczym lasowym c. i k. Zarządu wojskowego — strażnikiem łowieckim *)

....

....

na rewir:.........................

.........................dnia.........................191

Własnoręcz. podp. właśc.: C. i k. Komendant obw.:

....

*) Niedpowiednie słowa skreślić.

Strona odwrotna.

Właściciel winien mieć w służdie certyfikat przy sobie i okazać go na żądanie władzy.

Czas ochronny i łowiecki zwierzyny.

Czas ochronny: ■

Rodzaj zwierzyny	Styczeń	Luty	Marzec	Kwiecień	Maj	Czerwiec	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Październ.	Listoapd	Grudzień
Łosie	■	■	■	■	■	■	■	■				
Jelenie i daniele	■	■	■	■	■	■	■					
Kozły (rogacze)	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Zające		■	■	■	■	■	■	■	■			
Jarząbki		■	■	■	■	■	■	■				
Głuszce i cietrzewie	■	■	■ 15		15 ■	■	■	■	■	■	■	■
Kuropatwy	■	■	■	■	■	■	■	■ 15				
Bażanty	■	■	■	■	■	■	■	■ 15				
Przepiórki i dzik. gołęb	■	■	■	■	■	■	■				■	■
Dropie		15 ■	■	■	■	■	■	■ 15				
Ptactwo błotne				15 ■	■	■						
Ptactwo wodne				15 ■	■	■						
Łanie łosiów, jeleni, danieli, kozy (sarny), cielęta, spiczaki, kury głuszców i cietrzewi, ptactwo śpiew	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

4.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 29. listopada 1915.

dotyczące ochrony zwierząt rolniczych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracyi wojskowej austryacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Zakaz bicia.

Zwierząt następujących rodzajów nie wolno bić, ani sprzedawać na rzeź:

a) cieląt;

b) cielic;

c) krów do czwartego ocielenia i krów polskiej czerwonej rasy, które nie zostały uznane przez weterynarza za jałowe;

d) byków i wołów, które nie wykazują jeszcze przynajmniej sześciu wielkich zębów siecznych;

e) świń niżej stu kilogramów żywej wagi;
f) widocznie brzemiennych rolniczych zwierząt;

§ 2.

Rzeź z konieczności.

Zakaz § 1. nie ma zastosowania, jeżeli zwierzę nie może być utrzymane przy życiu; okoliczność ta musi być potwierdzona przez weterynarza, gdy zachodzi niebezpieczeństwo zwłoki, przez urzędowo ustanowionego oglądacza bydła, a w braku takiego przez naczelnika odnośnej gminy. Potwierdzenie musi być wydane na piśmie i zawierać dokładne określenie zwierzęcia, tudzież okoliczności, które spowodowały rzeź z konieczności.

§ 3.

Kupno przez władzę.

Jeżeli sprzedaż zwierzęcia, do którego odnosi się zakaz bicia, jest konieczną, a nie może być przeprowadzoną inaczej jak na rzeź, winien sprzedający donieść o tem Komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa zakupi w tym wypadku zwierzę i odstawi je do składu bydła c. i k. Zarządu wojskowego, albo odda rolnikowi na utrzymanie za odpowiedniem wynagrodzeniem. Jak długo jedno z tych zarządzeń nie może być przeprowadzone, winien naczelnik gminy dbać o utrzymanie zwierzęcia.

§ 4.

Upoważnienie do dalszych zarządzeń ochronnych.

Jenerał-Gubernatorstwo może:
wydać dalsze przepisy w celu ochrony stanu zwierząt domowych i ruchu granicznego co do tych zwierząt,
upoważnić pojedyncze Komendy obwodowe do wydania takich przepisów,
ustanowić ceny maksymalne na bydło i mięso.

§ 5.

Kary.

Kto powoduje z umysłu okoliczności, które czynią rzeź z konieczności potrzebną, lub podaje nieprawdziwe daty,
kto działa wbrew niniejszemu rozporządzeniu lub przepisom wydanym na jego podstawie,
będzie — o ile czyn nie podpada pod surowszy przepis karny — karany przez Komendę obwodową grzywną do dwóch tysięcy koron lub aresztem do sześciu miesięcy.

§ 6.

Konfiskata.

Obok kary (§ 5) można orzec konfiskatę zwierząt żywych lub bytych, będących własnością skazanego, których rzeź lub sprzedaż była przedmiotem orzeczenia karnego. Jeżeli nielegalnie bite zwierzęta zostały już odsprzedane, można uznać cenę kupna za przepadłą.

§ 7.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

5.

Obwieszczenie w sprawie wystawiania zwłok w kościołach.

Do wszystkich Wielebnych Urzędów parafialnych i Panów Naczelników gmin.

Przypominam wszystkim Urzędom parafialnym i Naczelnikom gmin, że wystawianie zwłok albo pozostawianie ich przez dzień lub noc w kościele jest stanowczo i bezwarunkowo zabronione.

Zwłok osób zmarłych na choroby niezakaźne, również nie można wnosić do kościoła ze względu na bezpieczeństwo zdrowia innych mieszkańców, oraz dlatego, że oglądacz zwłok nie jest w stanie dokładnie rozpoznać, czy dana choroba, na którą chory zmarł, nie była zaraźliwą.

Nad ścisłem przestrzeganiem powyższego zarządzenia, które ma na względzie tylko pieczę o zdrowie ludzkie, zechcą ściśle czuwać tak Wielebni księża jak i Naczelnicy gmin, względnie Sołtysi.

Niestosujący się do tego rozporządzenia będą pociągnięci do surowej odpowiedzialności.

6.

Obwieszczenie

w sprawie nagród za pokazanie miejsc ukrycia dóbr eraryalnych.

Do op. Nr. 95.444/N. K. E.

1. Za podanie miejsc, w których znajdują się albo są ukryte pozostały austr.-węg lub nieprzyjacielskie działa, będą wypłacane osobom cywilnym następujące nagrody:

za armaty polowe	do 350 koron	od sztuki
za 10 cm. armaty albo 12 cm. haubice	do 600 koron	
za ciężkie działa	do 900 koron	

W razie odnalezienia działa bez zamków lub przyrządów do kierowania, będzie z premii odciągniętą $^1/_4$ część.

2. Za inne materyały (metale, broń, ubranie, uzbrojenie etc. armii austr. albo nieprzyjacielskiej):

a) Za sortowany mosiądz (także za próżne naboje piechoty albo uszkodzone naboje artyleryi), miedź, nikiel, bronz, aluminium, cynk i ołów, o ile one pochodzą z wojskowych przedmiotów, za kg. . . . . 70 h;

za utrzymane w dobrym stanie, t. j. nieuszkodzone naboje artyleryi, wypłaconą będzie cena potrójna, t. j. za kg. . . . . 2 K. 10 h;

b) za ostrą amunicyę piechoty od naboju . . . 1 h;

c) za żelazo, na którem są inne metale (n. p. kawałki rozsadzonego naboju artyleryi) za kg. . . . , ... 6 h;

d) za żelazo, na którem nie ma innych metali za kg. . . 1 h;

e) za każdy własny karabin, zupełnie dobry do użycia . . 5 K. — h;

za każdy nieprzyjacielski karabin, zupełnie dobry do użycia . 4 K. — h;

f) za niezupełne, albo nie do użycia karabiny, następnie za ubranie, broń białą i palną ręczną, za przedmioty uzbrojenia każdego rodzaju, o ile nie oznaczono specyalnych premii za kg. . . . 25 h;

g) za karabin maszynowy . . . . 50 K. — h;

h) za przedmioty pieniężne albo wartościowe bez względu na wysokość, 5 % kwoty albo wartości szacunkowej;

i) za pojedyńcze, szczególnie cenne albo z trudnością dające się ukryć przedmioty, jak: szkła polowe, teleskopy, sztuczne aparaty, wozy, konie, bydło, 5 % wartości, jaką jeszcze po oszacowaniu przedstawiają;

k) ostrej amunicyi artyleryjskiej, (nieeksplodowanej) oraz granatów ręcznych, które nie eksplodowały nie wolno dotykać niepowołanym z powodu niebezpieczeństwa wypadku.

Za oznaczenie albo pewne określenie miejsca ukrycia, będzie wypłaconem jako nagroda 65 hl. za kazde miejsce znalezienia amunicyi artyleryjskiej i 30 hl. za miejsce znalezienia granatów ręcznych.

Przyznanie znaleźnego zależy od tego, że rozchodzi się o znalezienie lub schowanie takich przedmiotów, które bez działalności odnośnej osoby nie doszły by do wiadomości władz wojskowych.

Ludność, którą używa się za wynagrodzeniem lub też bez wynagrodzenia do przeszukiwania pola walki, nie ma żadnego prawa do premii (znaleźnego).

Za metale i inne materyały, które przy zajęciu przez odnośne komendy wojskowe znalezione, jak również za przedmioty, które jako łup przechodzą bezpośrednio w pewne posiadanie zarządu wojskowego, n. p. części składowe uzbrojenia zdobytej fortecy, nie przysługuje żadna premja.

7.

Przepisy w celu zapobieżenia pożarom i tychże gaszenia.

Przeważna ilość pożarów, których ofiarą w ostatnich czasach padło tak wiele domów i majątków, powstała częścią wskutek nieostrożnego obchodzenia się ze światłem, częścią nie mogła być zawczasu przytłumiona dla braku odpowiednich narzędzi do gaszenia.

Aby tedy na przyszłość skutecznie zapobiedz temu w następstwach swych wielkiemu niebezpieczeństwu, zarządzam co następuje:

1. Każdy właściciel mieszkania jest obowiązany starać się o to, aby kominy były od czasu do czasu starannie wyczyszczone, każdy komin należy przynajmniej raz na miesiąc czyścić.

2. Tam, gdzie kominiarze są kontraktowo zobowiązani przez urząd gminny, ma tenże pilnie nad tem czuwać, aby czyszczenie kominów odbywało się w czasie ściśle oznaczonym; w razie potrzeby, należy zaniedbujących swe obowiązki wskazać najbliższemu posterunkowi żandarmeryi.

3 We wszystkich zakładach fabrycznych i przemysłowych należy urządzić odosobnione, przeciw pożarom zabezpieczone miejsca do składania odpadków drzewa i węgla, trocin i innych łatwo zapalnych przedmiotów.

4. Składy materjałów budowlanych i palnych należy zakładać na uboczu domów mieszkalnych, o ile możności poza obrębem miejscowości w pobliżu wody płynącej i jej zbiorników.

5. Przechowywanie drzewa, słomy, siana i innych materyałów palnych na strychach domów mieszkalnych jest zabronione.

6. Chodzenie z otwartem światłem (świecą) jakoteż posługiwanie się takiem na obejściach, strychach, stajniach i stodołach jest zabronione.

7. Palenie tytoniu w pobliżu domów i stodół krytych słomą, jakoteż na strychach tychże domów i stodół, oraz we wszystkich miejscach, gdzie się znajdują łatwo zapalne materyały, jest zabronione. Również jest jak najsurowiej zabronione rozniecanie ognia w pobliżu lasów lub większej ilości drzewa, słomy i tp. Urząd gminny winien starać się o to, aby w każdej miejscowości na publicznych miejscach umieszczoną była odpowiednia ilość tablic, zawierających odnośne zakazy.

8. Popiół, gromadzący się w piecach i paleniskach, należy usunąć na miejsca zabezpieczone przed ogniem.

9. Suszenie łatwo palnych tkanin, siana, słomy i tp. w domowych kuchniach i w pobliżu pieców i kominów jest niedozwolone.

10. Urzędy gminne mają przez swoje organa bezpieczeństwa czuwać nad tem, aby wszelkie publiczne wodociągi, pompy, studnie i tp. utrzymywane były w dobrym stanie.

11. Każdy właściciel domu jest obowiązany podczas gorących letnich miesięcy trzymać ciągle w pobliżu kadź napełnioną wodą.

12. Każdy urząd gminny obowiązany jest poprawić narzędzia do gaszenia ognia, jakoto: wozy na wodę, sikafki, odpowiednią ilość wiader, haków, toporów i drabin. Te narzędzia należy przechowywać w suchem miejscu tak, aby w razie pożaru szybko były pod ręką. Narzędzia te zawsze należy utrzymywać w dobrym stanie, a urząd gminny ma się przynajmniej 6 razy do roku przekonywać o tem przez oględziny. Również należy częściej urządzać próby z sikafkami.

13. Mimo obowiązku urzędu gminnego, wspomnianego w powyższym paragrafie, ma każdy właściciel względnie zawiadowca domu zaopatrzyć swój dom lub swoje obejście odpowiednią ilością narzędzi do gaszenia, a w szczególności drabin, haków ręcznych, sikawek, toporów i wiader na wodę. Narzędzia te należy przechowywać w łatwo dostępnem miejscu.

14. W handlach, trudniących się sprzedażą łatwo zapalnych przedmiotów, należy je trzymać na składzie w ogniotrwałych, o ile możności blaszanych puszkach, beczkach albo schowkach.

15. Wszystkie przepisy o obowiązku donoszenia o pożarach, o czynnościach ratunkowych i niesieniu pomocy, o organizacyi straży pożarnych, które istniały za czasów rządów rosyjskich, pozostają nadal w mocy, wyjąwszy, że organizacya straży pożarnej na wzór wojskowy jako też umundurowanie ich są dozwolone tylko za poprzedniem zatwierdzeniem przez c. i k. Komendę obwodową.

16. Przepisy o ubezpieczeniu od ognia będą w późniejszym terminie ogłoszone.

17. Czuwanie nad przestrzeganiem tych przepisów jest obowiązkiem c. i k. żandarmeryi, urzędów gminnych i organów policyi. O każdem przekroczeniu należy donieść c. i k. Komendzie obwodowej.

18. Przekroczenia będą karane grzywną do 2000 koron, względnie aresztem do 6 miesięcy, o ile czyn nie podlega ustawie karnej.

19. C. i k. Komenda obwodowa zastrzega sobie prawo przydzielania nieznacznych przekroczeń urzędowi gminnemu celem ukarania tudzież rozstrzygania, do jakiego celu mają służyć kary pieniężne.

8.

Zakaz wykupywania towarów poza placem targowym.

Wykupywanie towarów wszelkiego rodzaju przeznaczonych na targ, na przedmieściach, bocznych ulicach, oraz wogóle poza placem targowym jest zakazane.

Kupcy i handlarze kupować mogą towary dopiero po godzinie 10-ej przed południem. Przed tą godziną jest wstęp na plac targowy dozwolony tylko konsumentom.

Niestosujący się do tego będą karani grzywną do 50 K. ewentualnie aresztem do 5 dni.

Żandarmerya, urząd gminny tudzież policyanci gminni mają nad tem czuwać, aby kupcy i handlarze ściśle się stosowali do powyższego rozporządzenia, a przekraczający takowe byli bezzwłocznie doprowadzeni do ukarania Komendzie obwodowej.

9.

Rozporządzenia Naczelnego Wodza armii,

o karach za stawianie przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwom publicznym.

Na podstawie zarządzenia Naczelnego Wodza ustanawia się co następuje:

§ 1. Kto w zamiarze stawiania przeszkód służbie publicznej lub przedsiębiorstwom przez c. i k. Zarząd wojskowy prowadzonym lub protegowanym, albo też ruchowi kolei żelaznej lub przedsiębiorstwom żeglarskim;

a) uszkadza narzędzia lub urządzenia instytucyj przemysłowych albo usuwa je

od używania.

b) działa na drugiego za pomocą namowy lub gwałtu celem uskutecznienia, rozszerzenia lub przymusowego przeprowadzenia zmowy, zmierzającej do urzeczywistnienia zamiaru określonego w ustępie pierwszym, albo

c) wzbrania się wykonać w całości lub cięściowo powierzoną mu robotę albo uchyla się od niej, lub

d) wykonuje powierzoną mu robotę w sposób, który może utrudnić służbę lub ruch przedsiębiorstwa,

będzie karany aresztem do trzech lat—o ile nie ma zastosowanie surowszy przepis wojskowych ustaw karnych. W wypadkach oznaczonych pod a) i b) nałożona być może (obok kary aresztu) grzywna do dwudziestu tysięcy koron.

§ 2. Do przeprowadzenia dochodzenia i do wymiaru kary upoważniony jest doraźny sąd c. i k. Komendy obwodowej.

§ 3. Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

10.

Ogłoszenie c. i k. Generalnego Gubernatora

o sprawie zapytań o jeńców wojennych.

Zapytania co do miejsca pobytu rosyjskich jeńców wojennych, znajdujących się w Monarchii aust.-węg. lub w Niemczech należy wystosować do:

a) Wspólnego Gentralnego biura wywiadowczego dla jeńców wojennych, Wiedeń;

b) Gentralnego Komitetu towarzystw niemieckich czerwonego krzyża oddział dla opieki nad jeńcami, Berlin S. W., Gmach poselski.

Zapytania te wystósowane być mogą w języku niemieckim lub polskim.

11.

Okólnik do wszystkich naczelników gmin i sołtysów.

Przekonałem się, że niektórzy sołtysi i wójtowie nie zwracają należytej uwagi na Dziennik urzędowy, który otrzymują i że wcale go nie czytają albo też zatracają.

Ponieważ nieświadomością zawartych w dzienniku rozporządzeń nikt usprawiedliwiać się nie może, przeto mieszkańcy bez własnej winy podpadają karze, a to tylko z tego powodu, że sołtys lub wójt zaniedbuje publikacyi ważnych rozporządzeń.

Polecam przeto co następuje:

Wszyscy naczelnicy gmin i soltysi obowiązani są każdy numer dziennika natychmiast po odebraniu bezzwłocznie przeczytać, o ile zaś sami czytać nie umieją, kazać sobie przeczytać przez zaufania godną osobę, i wszystkie zawarte w dzienniku obwieszczenia natychmiast publicznie ogłosić. Dziennik należy następnie starannie przechować i na żądanie każdemu przedłożyć.

Podczas objazdów służbowych przekonam się osobiście, czy niniejsze polecenie należycie będzie wykonane. Nie stosujących się do tego surowo karać będę.

Posterunki żandameryi i straży skarbowej mają obowiązek, czuwać nad przestrzeganiem tego zarządzenia a o zaniedbaniu w tym względzie natychmiast mi donieść.

12.

Kontrola wag i miar.

Polecam wszystkim posterunkom żandarmeryi, urzędom gminnym i magistratom w Biłgoraju i Tarnogrodzie, aby od czasu do czasu niespodziewanie przeprowadzały kontrolę miar i wag w sklepach i o każdem nadużyciu nierzetelnych kupców donosiły natychmiast c. i k. Komendzie obwod. Magistraty w Biłgoraju i w Tarnogrodzie, oraz wszystkie urzędy gminne mają postarać się o to, by w tych miejscowościach w których odbywają się jarmarki, ustawione były wagi publiczne dla użytku ludności.

13.
Obrót towarów w obrębie obszarów okupowanych.

W sprawie obrotu towarów w obrębie obszarów okupowanych podaje się do wiadomości, co następuje:

W obrębie obszarów okupowanych jest obrót towarów wolny i nie podlega żadnym ograniczeniom co do przewozu i wywozu i co do pobierania opłat miejskich.

Wyjątek stanowią wszystkie produkty rolne np. zboże, mąka, otręby, kartofle i t. d., które są zarekwirowane i które są wykluczone z wolnego handlu.

Co do sprzedaży kartofli pozostaje w mocy tut. obwieszczenie z dnia 1. listopada 1915 № 2506.

Handel spirytusem jest wolny. o ile dany transport spirytusu kryty jest poświadczeniem odnośnej władzy, że podatek zapłacono. Zakwestyonowane z powodu tego transporty spirytusu będzie się odstawiać do przynależnej komendy posterunku straży skarbowej.

Również sprawy obrotu i handlu tytoniem pozostają pod nadzorem istniejących komend posterunków straży skarbowy.

Towary jednak, co do których w sposób niewątpliwy stwierdzono, że wywiezione być miały poza granice obszarów okupowanych, będą skonfiskowane i odstawione do c. i k. Komendy obwodowej.

Taksamo zatrzymywaś się będzie wszelkie transporty towarów, odbywające się pomiędzy godziną 6 wieczór i 6 rano i na dalszy transport tylko wtedy się zezwoli, jeśli się okaże, że przeznaczenie towarów nie sprzeciwia się przepisom.

14.
Fałszywe pogłoski o robotnikach cywilnych.

Niewiadomo skąd powstała pogłoska, że zebrani w ostatnim czasie robotnicy mają być użyci do służby oręźnej na froncie.

Wobec tego podajc się do wiadomości, że podobny zamiar nigdy nawet nie istniał. Natomiast potrzebni są robotnicy, i to przemijająco, do robót na terenie etapów.

Tworzenie 17 oddziałów robotniczych po 250 ludzi, ma na celu danie możności zarobkowania.

Rozpuszczający podobne, nieprawdziwe pogłoski będą ścigani z największą surowością.

E. Nr. 4754.

15.
Pobór państwowego podatku od przemysłów na rok 1916.

Rozporządzenie rosyjskiego Rządu ogłoszone w rosyjskim dzienniku ustaw państwa z 12. listopada 1914 Nr. 2870 w sprawie poboru państwowego podatku od przemysłów na rok 1915 utrzymuje się na podstawie artykułu 48. konwencyi w Hadze w mocy także i na rok 1916. stosownie do rozporządzenia c. i k. generalnego Zarządu gubernialnego w Lublinie Nr. 20.051 z dnia 23. grudnia 1915 a mianowicie:

1.) Taksy podatku patentowego od przedsiębiorstw handlowych I, II i III kategoryi tudzież od przedsiębiorstw przemysłowych I. do włącznie VI. kategoryi podwyższa się o 50%.

2.) Dodatki państwowe na pokrycie kosztów, kwaterunkowych i utrzymanie Sądów gminnych należy pobierać od powyższonych taks patentu, inne zaś dodatki państwowe od podstawowej ceny patentu.

3.) Wszystkie stałe i wędrowne prywatne przedsiębiorstwa kinematograficzne podlegają opłacie patentowej a w szczególności:

a) według I kategoryi te przedsiębiorstwa kinematograficzne, które za lokal opłacają więcej niż 10.000 K. rocznego czynszu najmu, względnie których lokal przy wymiarze państwowego podatku od nieruchomości oszacowano wartością wynoszącą ponad 10.000 K., lub które mają wyżej jak 500 miejsc dla widzów.

b) według II kategoryi z rocznym czynszem względnie wartością czynszową ponad 2000 K. i więcej jak 150 miejsc dla widzów.

c) według III kategoryi z rocznym czynszem względnie wartością czynszową mniejszą od 2000 K. i z miejscami dla widzów mniej niż 150.

d) wędrowe teatry kinmatograficzne opłacają taksę patentową w kwocie 60 K. natomiast nie podlegają podatkowi dodatkowemu.

Niniejsze rozporządzenie obowiązuje począwszy od roku 1916 na całym austryacko-węgierskim obszarze okupowanym w Polsce na mocy rozkazu naczelnej Komendy armii z dnia 29. listopada 1915 Nr. 106979.

Powyższe rozporządzenie poda Urząd gminny natychmiast do powszechnej wiadomości w sposób zwyczajem miejscowym przyjęty.

E. Nr. 4235/2.

16.

Obwieszczenie

o obniżeniu najwyższej dziennej porcyi zboża i produktów młynarskich i podwyższenie cen mąki.

C. i k. Generalne Gubernatorstwo ustanowiło rozkazem z dnia 25. grudnia 1915 Nr. 20053 jako najwyższą porcyę dzienną dla jednej osoby bez względu na wiek 250 gramów=19 1/2 łuta zboża (pszenicy lub żyta); z tej ilości ma być 25% zastąpione kartoflami.

Wobec tej zmiany wyniesie obecnie dzienna porcya mąki 150 gramów=12 łutów (żytnej lub pszennej) z czego, z dodatkiem 50 gramów=4 łuty mąki kartoflanej lub gotowanych kartofli wypadnie dzienna porcya chleba 250 gramów=19 1/2 łuta. Zamiast mąki mogą być użyte jako dzienna porcya 150 gramów=12 łutów kaszy względnie krup.

Zmiany te wchodzą w życie natychmiast t. j. z dniem ogłoszenia tego rozporządzenia.

Piekarze i kupcy w miejscowościach, w których zaprowadzone są karty chlebowe, mają obowiązek z chwilą ogłoszenia tych zmian wydawać jedynie powyżej oznaczone dzienne porcye mąki, kaszy, względnie chleba.

Równocześnie ustawia się następujące ceny za mąkę począwszy o 1. lutego b. r.:

	Cena hortowa	Cena drob.
1.) Mąka pszenna najlepsza typ A za 1 q.	58 K. 10 h.	62 K. 10 h.
za 100 funtów ros.	23 „ 24 „	25 „ 46 „
2.) Mąka pszenna do gotowania typ B za 1 q.	40 „ 10 „	44 „ 10 „
za 100 funtów ros.	16 „ 44 „	18 „ 08 „
3.) Mąki żytnia chlebowa typ C za q.	39 „ 48 „	43 „ 48 „
za 100 funtów ros.	16 „ 18 „	17 „ 82 „
4.) Mąka żytnia razowa za 1 q.	33 „ —	37 „ —
za 100 funtów ros.	13 „ 53 „	15 „ 17 „

Ceny otręb, kaszy jęczmiennej i hreczanej, ogłoszone obwieszczeniem z 21. listopada 1915 L. 2841 pozostają niezmienione.

Wskutek powyższych zmian ustanawia się i na chleb wyższą cenę od 1 lutego b. r. a mianowicie:

a)	1 kg. chleba żytniego pytlowego	44 hl.
	1 funt ros. chleba żytniego pytlowego	18 „
b)	1 kg. chleba żytniego razowego	28 „
	1 funt ros. chleba żytniego razowego	16 „

Chleb ten ma być wypiekany jak dawniej z 25 % przymieszką mąki kartoflanej względnie gotowanych kartofli.

Zresztą pozostają niezmienione wszystkie inne przepisy a w szczególności wydane obwieszczeniami z d. 1. listopada 1915 L. 2506 i z d. 21. listopada 1915 L. 2841.

Wzywam przedewszystkiem wiejską ludność aby we własnym interesie ograniczyła spożycie mąki względnie chleba do powyżej ustalonej normy a to z uwagi na szczupłość zapasów i konieczność przyjścia z pomocą częściom Polski dotkniętym bardziej klęską wojny aniżeli powiat Biłgorajski.

17.

Obwieszczenie
1000 koron nagrody.

Dnia 27. października 1915 podczas wykonywanej rewizyi bandy rabusiów w Szydłowcu zostało przez bandytów dwóch żandarmów i jedna osoba cywilna zamordowanych, zaś jeden żandarm ciężko poraniony. Z bandytów ujęto tylko 3-ch, reszta zaś najbardziej winnych sprawców, zbiegła.

Za ujęcie i dostawienie tych zbiegłych bandytów względnie dostarczenie pewnych wskazówek, któreby doprowadziły do ujęcia i przytrzymania tych bandytów c. i k. Komenda obwodowa w Końskich wyznacza nagrodę:

Tysiąca Koron.

Imiona i nazwiska oraz rysopisy zbiegłych bandytów są następujące:

1) **Feliks Fidelski**, handlarz koni z Sadku (gmina Szydłowiec), 45 lat, wzrostu średniego, szczupły, o krótkim wzroku, nosi ciemno niebieskie okulary, małe ciemne wąsy, ciemne krótko strzyżone włosy, ubrany w krótki ciemny surdut, wysokie buty i niebieski kaszkiet.

2) **Ignacy Szymański**, woźnica z Podzamcza (gmina Szydłowiec), 38 lat, wzrostu średniego, wyglądu zdrowego, twarzy pełnej, o krótkim ciemnym wąsie, krótko strzyżonych ciemnych włosach, ubrany w ciemne ubranie, długie kudłate palto i zwykły niebieski kaszkiet.

3) **Wojciech Andrzejski**, pochodzenia nieznanego, 40 lat, wzrostu wysokiego, silnej budowy, twarzy okrągłej, słaby ciemny zarost, oczy piwne, włosy ciemne do góry zaczesane, typowy wygląd zbrodniarza, ubrany w ciemne ubranie, sztywlety i niską niebieską czapkę.

Rysopisy reszty bandytów, którzy razem z Andrzejskim do Szydłowca przybyli, są następujące:

1) jeden wzrostu średniego, szczupły, 35 lat, żółtej cery, blondyn, znaki po ospie z miejscami wskutek ospy pod nosem niezarośniętemi włosem, nosił stary futrzany kubrak podszyty skórą, wytarty miejscami, buty wysokie z cholewami, miał przy sobie rewolwer.

2) drugi wzrostu średniego, twarzy okrągłej, pełnej, 40 lat, ciemne wąsy w kątach ust wybitnie gęste, znaki po ospie, ciemne podkowy pod oczami, wołano nań „Wolski“, nosił bardzo zniszczone ubranie, buty wysokie z cholewami, miał przy sobie rewolwer wojskowy,

3) trzeci wzrostu małego, krępy, barczysty, 30 lat, twarz okrągła i czerwona, włosy czarne krótko strzyżone, spiczaste wąsy, nosił ciemne ubranie (krótką kurtkę), buty z cholewami, miał rewolwer,

4) czwarty średniego wzrostu, 32 lat, twarzy średnio pełnej, blondyn, wąs krótko przystrzyzony, ciemno ubrany, miał rewolwer.

5) piąty wysokiego wzrostu, 20 lat, o chudej bladej twarzy, blondyn, ubrany w ciemne kratkowane ubranie, kamaszki skórzane, miał dubeltówkę,

6) szósty wysokiego wzrostu, żółtej cery, małego żółtego wąsa, jedna powieka przymknięta, nosił szary surdut i wysokie buty z cholewami.

W razie przytrzymania powyżej opisanych bandytów, należy ich dostawić do c. i k. Sądu wojskowego przy tutejszej Komendzie obwodowej, gdzie też podać należy szczegóły bliższe, odnoszące się do przytrzymania tych bandytów.

C. i k. Komenda obwodowa Końskie
dnia 1. listopada 1915.

E. Nr. 307.

18.

Obwieszczenie

w sprawie uwolnienia jeńców i osób internowanych za pośrednictwem adwokatów i pisarzy.

Doszło do wiadomości, że w niektórych miejscowościach niepowolani adwokaci i

pisarze szerzą pogłoski między familjami osób pozostających w niewoli względnie internowanych, że osobom tym wyjednają uwolnienie z niewoli względnie powrót tychże do familii.

Za takie pośrednictwa żądają ci adwokaci i pisarze zapłaty poniekąd aż do 60 rubli, i tłumaczą tę opłatę rozmaitemi opowiadaniami, jak n. p. że muszą jechać do Wiednia lub do Lublina, wzgl. że potrzebują nowego porządnego ubrania.

Przez takie niemoralne wyzyskiwanie padają ofiarą najczęściej osoby niewykształcone, oraz wieśniacy i ludność małomiasteczkowa.

Przez to kłamliwe i w wysokim stopniu oszukańcze postępowanie, starają się oni zmniejszyć zaufanie ludności do władz rządowych i poniżyć ich poważanie.

Ażeby tym materyalnym i moralnym nieprawidłowościom kres położyć, poleca się Urzędom gminnym i tychże sołtysom, ażeby przy każdej sposobności pouczali ludność, aby się w sprawy tego rodzaju nie wdawała, a o ewentualnych spotrzeżeniach donosiła bezzwłocznie władzy urzędowej.

Równocześnie polecam Urzędom gminnym aby na pisarzy pokątnych zwracały w tem względzie baczną uwagę a o ewentualnych spostrzeżeniach bezzwłocznie donosiły tut. Komendzie.

E. Nr. 310.

19.

Obwieszczenie

w sprawie wydawania paszportów do podróży do Państwa niemieckiego po odbior krewnych znajdujących się tam na robocie.

Wskutek rozporządzenia C. i k. Wojskowej jeneralnej gubernii w Lublinie z dnia 5. stycznia b. r. Nr. 20582 podaje się do powszechnej wiadomości, że władze niemieckie nie wydają paszportów do państwa niemieckiego dla osób chcących jechać tamże po odebranie znajdujących się tam rodzin należących do ludności tutejszego okręgu.

Zawiadamia się przeto mieszkańców tut. okręgu, że w przyszłości, prośb o wydanie paszportów do podróży do Państwa niemieckiego w sprawach familijnych lub po odebranie znajdujących się tam rodzin wnosić nie należy, gdyż podania te uwzględnione być nie mogą.

E. Nr. 600.

20.

Ogłoszenie.

otwarcie ruchu kolejowego na szlaku Bełzec-Chełm.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że na szlaku Bełzec-Chełm, został otwarty jednorazowy dzienny ruch kolejowy dla przewozu osób cywilnych.

E. Nr. 302.

21.

Obwieszczenie.

wyzysk przez reklamę firmy węgierskiej.

Jedna z firm węgierskich puściła w obieg dla celów reklamy 50 koronowe noty z następującym napisem: „Szanowna Pani! Jeżeli Pani sobie chce oszczędzić 50 koron proszę kupić—**das beste Milch-Stockungsmittel Holsatia- Fluid** do nabycia we wszystkich handlach specyalnych Reklama".

„Tiszetelt Haziasszony! Megtakarit ötven korona penzt, Ugyvasarolja a Holsatia-Fluid legjobb tejolto- anyagot, minden füszerkereskedesben kaphato. Reklam".

Reklamę tą podaję się do wiadomości z poleceniem ostrzeżenia ludności, że wspomniana reklama jest czystem wyzyskiem na korzyść dotyczącej firmy węgierskiej.

C. i k. Komendant obwodu

Karol Roller

pułkownik m. p.

pisarze szerzą pogłoski między familjami osób pozostających w niewoli względnie internowanych, że osobom tym wyjednają uwolnienie z niewoli względnie powrót tychże do familji.

Za takie pośrednictwa żądają ci adwokaci i pisarze zapłaty poniekąd aż do 60 rubli, i tłumaczą tę opłatę rozmaitemi odpowiedziami jak np. że muszą jechać do Wiednia lub do Lublina, wzgl. że potrzebują nowego porządnego ubrania.

Przez takie niemoralne wyzyskiwanie padają ofiarą najczęściej osoby niewykształcone, oraz wieśniacy i ludność małomiasteczkowa.

Przez to kłamliwe i w wysokim stopniu oszukańcze postępowanie, starają się oni zmniejszyć zaufanie ludności do władz rządowych i poniżyć ich poważanie.

Ażeby tym materyalnym i moralnym nieprawidłowościom kres położyć, poleca się Urzędom gminnym i tychże sołtysom, ażeby przy każdej sposobności pouczali ludność, aby się w sprawy tego rodzaju nie wdawała, a o ewentualnych spostrzeżeniach donosiła bezzwłocznie władzy urzędowej.

Równocześnie polecam Urzędom gminnym aby na pisarzy pokątnych zwracały w tym względzie baczną uwagę a o ewentualnych spostrzeżeniach bezzwłocznie donosiły tut. Komendzie.

E. Nr. 310.

19.

Obwieszczenie

w sprawie wydawania paszportów do podróży do Państwa niemieckiego po odbiór krewnych znajdujących się tam za robotą.

Wskutek rozporządzenia C. i k. Wojskowej jeneralnej guberni w Lublinie z dnia 5. stycznia b. r. Nr. 20582 podaje się do powszechnej wiadomości, że władze niemieckie nie wydają paszportów do państwa niemieckiego dla osób chcących jechać tamże po odebranie znajdujących się tam rodzin należących do ludności tutejszego okręgu.

Zawiadamia się przeto mieszkańców tut. okręgu, że w przyszłości, prośb o wydanie paszportów do podróży do Państwa niemieckiego w sprawach familijnych lub po odebranie znajdujących się tam rodzin wnosić nie należy, gdyż podania te uwzględnione być nie mogą.

E. Nr. 600.

20.

Ogłoszenie

otwarcie ruchu kolejowego na szlaku Bełżec-Chełm.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że na szlaku Bełżec-Chełm, został otwarty jednorazowy dzienny ruch kolejowy dla przewozu osób cywilnych.

E. Nr. 302.

21.

Obwieszczenie.

wyzysk przez reklamę firmy węgierskiej.

Jedna z firm węgierskich puściła w obieg dla celów reklamy 50-koronowe noty z następującym napisem: „Szanowna Pani! jeżeli Pani sobie chce oszczędzić 50 koron proszę kupić — das beste Milch-Stockungsmittel Helsatia-Fluid do nabycia we wszystkich handlach specyalnych. Reklama.

Tisztelt Hezlasszony! Megtakarit ötven korona pénzt, Ugy vasarolja a Helsatia-Fluid legjobb tejoltó- anyagot, minden füszerkereskedesben kapható. Reklam.

Reklamę tą podaje się do wiadomości z poleceniem ostrzeżenia ludności, że wspomniana reklama jest częstem wyzyskiem na korzyść dotyczącej firmy węgierskiej.